

HELYI TANTERV

ENYHE ÉRTELMI FOGYATÉKOS GYENGÉNLÁTÓ, ALIGLÁTÓ TANULÓK SZÁMÁRA

Történelem 5-8. évfolyam

2020.

HELYI TANTERV 2020

Történelem

-	5 évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam	
Heti óraszám	2	2	2	1	
Éves óraszám	72	72	72	36	
Témakörök megnevezése, óraszama					
Személyes történelem.	5. évfolyam	4 óra	-	-	-
Az ószövetség népe.	5. évfolyam	8 óra	-	-	-
Újszövetségi történetek.	5. évfolyam	8 óra	-	-	-
Az ókori keleti kultúrák	5. évfolyam	2 óra	1 óra	1 óra	-
Az ókori Görögország	5. évfolyam	12 óra	-	-	-
Az ókori Róma	5. évfolyam	12 óra	-	-	-
A nyugati kereszténység államiság.	5. évfolyam	5 óra	-	-	-
A középkori élet szinterei és szereplői	5. évfolyam	13 óra	1 óra	-	-
Történetek a magyarság vándorlásáról és a honfoglalásról	5. évfolyam	8 óra	1 óra	-	-
Az államalapítás:	6. évfolyam	-	10 óra	1 óra	-
Az Árpád-ház uralkodói, szentjei	6. évfolyam	-	13 óra	1 óra	-
Nagy Lajos, a hódító és törvényhozó	6. évfolyam	-	4 óra	1 óra	-
Hunyadi János a törökellenes küzdelmek élén	6. évfolyam	-	4 óra	1 óra	-
Hunyadi Mátyás portréja	6. évfolyam	-	4 óra	1 óra	-

A nagy földrajzi felfedezések, vallási újítók	6. évfolyam	-	10 óra	-	-
A mohácsi csata, Végvári küzdelmek, Bocskai István, Bethlen Gábor, Zrínyi Miklós, a Rákóczi – szabadságharc, Buda visszafoglalása, Magyarország a Habsburg Birodalomban	6. évfolyam	-	24 óra	2 óra	-
Francia forradalom és az ipari forradalom.	7. évfolyam	-	-	7 óra	-
A magyar reformkor, forradalom és szabadságharc.	7. évfolyam	-	-	7 óra	-
Az egységes német nemzetállam létrejötte és polgárháború az Egyesült Államokban.	7. évfolyam	-	-	4 óra	-
Megtorlás és a dualizmus, az Osztrák-Magyar Monarchia népei	7. évfolyam	-	-	6 óra	-
Az első világháború jellemzői és következményei Európában és Magyarországon, Trianon és következményei	7. évfolyam	-	-	10 óra	2 óra
Diktatúrák és diktátorok Európában Politikus portrék a két világháború közötti Magyarországon	7. évfolyam	-	-	8 óra	2 óra
A második világháború	7. évfolyam	-	-	12 óra	2 óra

jellemzői és következményei, Magyarország a második világháborúban, A holokauszt Európában és Magyarországon					
A hidegháború, Magyarország a kommunizmus idején	7. évfolyam	-	-	5 óra	2 óra
Az 1956-os forradalom és a Kádár-korszak	7. évfolyam	-	-	5 óra	2 óra
A demokratikus viszonyok Magyarországon, Együttélés a Kárpát-medencében a 19. századtól napjainkig.	8. évfolyam	-	-	-	12 óra
Az Európai Unió létrejötte, A vasfüggöny lebontása és következményei	8. évfolyam	-	-	-	3 óra
Globális problémák	8. évfolyam	-	-	-	2 óra
Az Alaptörvény Magyarországon, A hagyományos, illetve agrártársadalmak	8. évfolyam	-	-	-	4 óra
A határon túli magyarság sorsa, A magyarországi nemzetiségek kultúrája, helyzete	8. évfolyam	-	-	-	5 óra

5-8. évfolyam

Módszertani ajánlás

A Történelem és állampolgári ismeretek műveltségterület a felső tagozatban ismerteti meg a tanulókkal a múlttól való tudás jelentőségét; valamint a társadalmi együttélés, a közösséghez tartozás szerepét és lehetőségeit. A történelem, a hon- és népismeret és az állampolgári ismeretek ismeretköreihez kapcsolódó tevékenységformák biztosítják a feltételeket a tanulók számára a fő témakörök megismeréséhez és a tanulási eredmények eléréséhez.

A műveltségi terület tanítási-tanulási folyamatában figyelembe kell venni a tanulásban akadályozottság, a látássérülés, mint vezető fogyatékoság-és az ahhoz kapcsolódó speciális módszerek és eszközök leghatékonyabb alkalmazását- más egyéb előforduló járulékos fogyatékoságok gyógypedagógiai-pszichológiai jellemzőit, különös tekintettel a sajátélményű tevékenységek fókuszba helyezésére.

Az Történelem és állampolgári ismeretek műveltségterület fontos szerepet kap - a tanulásban akadályozottság, és a fent említett fogyatékoságok kritériumait figyelembe véve - a speciális segítségnyújtás, a térbeli és időbeli tájékozódás, valamint az időbeli viszonyítás fejlesztésében. A téri és időbeli tájékozódásnál hangsúlyt kell fektetnünk arra, hogy egyéni szükségletek szerint melyik gyerekeknek van több szüksége a téri tájékozódás fejlesztésére, illetve melyik gyerekeknek az időbeli tájékozódás fejlesztésére. E műveltségi terület lehetővé teszi az emberiség kulturális értékeinek megismerését, a történelmi és társadalmi összefüggések megértését. Az ismeretek folyamatos bővítésével hozzájárul a tanulásban akadályozott-látássérült tanulók személyiségének fejlődéséhez, különös tekintettel a mérlegelő gondolkodásra, a kommunikáció köréhez tartozó tevékenységek hatékony alkalmazására, a nemzeti érzés és az európai tudat erősítésére.

A műveltségterületen középpontba kell állítani a múlt reális megismerését látásjavító és tájékozódást javító eszközök, valamint a tiflopedagógia sajátos módszereinek segítségével, a térben és időben való pontos tájékozódást, a nemzeti-és európai identitástudat kialakítását, az ok-okozati összefüggések megláttatását.

A célcsoport tanulóinak illetékessé kell válniuk az alapvető tanulságok levonására, az ítéletalkotásra, a törvényszerűségek felismerésére, a véleménynyilvánításra úgy, hogy a pedagógia mindvégig figyelembe vegye a tanulásban akadályozott-látássérült és járulékos fogyatékosággal élő gyermekek gyógypedagógiai-pszichológiai jellemzőit.

A műveltségterület tanítási-tanulási folyamatában az egyéni tanulási képességek, és látásteljesítmény figyelembevételével központi szerepet kap a differenciálás - a tiflopedagógia speciális módszerei és eszközei - a gyakorlatban alkalmazva a korszerű óravezetési technikák adaptált változatait, pozitív módon erősítve a tanulók ismeretszerzésre irányuló törekvéseit.

A fejlesztési feladatok közül fókuszba kerül a cselekvés szintjén a megkülönböztetés-azonosítás-összehasonlítás ok-okozati viszonyok felismerésének képessége, következtetések levonása, véleményalkotás, az algoritmusok felismerésének az elvonatkoztatás és általánosítás képességének a fejlesztése speciális módszerekkel és eszközökkel. Eszközök szintjén

elsősorban nagyított képek, térképek, lehetőség szerint dombornyomott képek, térképek, IKT eszközök és felolvasó programok mint tárgyi specialitások – módszerek szintjén elsősorban cselekedtetés, fantázia fejlesztő és kommunikációs képességet fejlesztő játékok, kooperatív technikák.

A tantárgy a tanulás-szervezési eljárások, speciális módszerek megválasztása támogatja a kommunikációs készségek és képességek fejlesztését, az elfogadó és elutasító attitűd felismerését és megkülönböztetését, a mérlegelő és a történelmi gondolkodás kialakítását a térbeli és időbeli tájékozódás fejlesztését, az ismeretszerzéshez kapcsolódó eszközök adekvát használatát.

A Történelem és állampolgári ismeretek műveltségterület ismeretkörei közül a történelem, etika a társadalmi, állampolgári és gazdasági ismereteket dolgozzuk fel. A tudás elsajátításában központi szerepet kapnak az anyanyelvi kommunikáció, a digitális illetékeség, a hatékony, önálló tanulás, a kooperatív technikák, a szociális és állampolgári kulcskompetenciák.

A Történelem és állampolgári ismeretek műveltségterület a tanítás-tanulási folyamatokon keresztül olyan nevelési célokat valósít meg, ami az enyhe értelmi fogyatékos és látássérült tanulók számára is biztosítja a szűkebb és tágabb környezetbe való beilleszkedést, elősegíti a közösséghez tartozás pozitív élményeinek átélését. Kiemelt figyelmet kell fordítani a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozására. Az életkori jellemzőkhöz, értelmi képességhez és látásállapothoz illeszkedő – spontán belátáson alapuló – szabálytudat kialakítására, a szabálykövetési képesség megerősítésére, az alkalmazkodás és önérvényesítés, a felelősségvállalás – állapotához és lehetőségeihez mérten – képességének alapozására. Az alapvető szociális konvenciókhoz való alkalmazkodást ki kell alakítani, az ebben való jártasságokat tovább kell erősíteni a tanuló sikeres közösségi beilleszkedése érdekében. A demokratikus részvétel megismerésének gyakorlása kiemelt nevelési cél, amelyet lépésről-lépésre kell megvalósítani közvetlen tapasztalatszerzés útján (pl.: osztályközösség, diákotthoni közösség, iskolai közösség életében való aktív részvétel). Az empátikus és problémákra érzékeny attitűd kialakítása alapozza meg a szociális képesség fejlődését, mint a nevelési célok egyik sarokpontját.

A felső tagozatban bővíteni kell a nevelési célokat: a hazaszeretet, a nemzeti összetartozás érzése tudatosul bene a tanulmányai során megismert történelmi és kulturális értékek alapján. A véleménynyilvánítás, az átgondolt döntéshozatal, képviselő jogát képességei szerint képes gyakorolni, ismeri jogait és kötelességeit.

5-6. évfolyam

Az alsó tagozat tudásanyagára építve kell megismertetni a tanulókkal az emberi közösség történetét, továbbá ezen történések jelennel való kapcsolatát. A tanulásban akadályozott, látássérült tanulók képességeit figyelembe véve kell bemutatni a történelem eseményeit, különös tekintettel az összefüggésekre. A műveltségterületen középpontba kell állítani a múlt reális megismerését, a pontos tájékozódást térben és időben, a nemzeti identitástudat kialakítását, az ok-okozati összefüggések láttatását. A tanulóknak képessé kell válniuk az alapvető tanulságok levonására, az ítéletalkotásra, a törvényszerűségek felismerésére, a véleménynyilvánításra. Ebben a szakaszban ismerkednek meg a tanulók a történelmi időszámítással, a történelmi korokkal és színterekkel. A nagyított képek, térképek, lehetőség szerint dombornyomott képek, térképek, IKT eszközök és felolvasó programok - mint tárgyi specialitások -, digitális tananyagok segítik a tájékozódást a történelmi korokban. A történelmi képzetek helyes kialakítását dramatikus technikák alkalmazása segíti. Az ismeretanyag lehetőséget ad a kort jellemző mítoszok és mondák, művészeti és zenei értékek megismerésére. A több irányból történő demonstrálás segíti elő a tanulásban akadályozott, látássérült tanulók számára, hogy megismerjék, a különböző történelmi korok társadalmában hogyan éltek az emberek. A célcsoporthoz tartozó tanulók időbeli tájékozódásának fejlesztésekor hangsúlyt kell fektetni a múlt, a jelen és a jövő közötti viszonyításra – elsősorban a mindennapi élet eseményeire utalva. A folyamatos fejlesztés eredményeképpen erősödik a tanulók időről alkotott képzelete, az események sorrendje közötti összefüggések felismerése. Az időről alkotott képzetek kialakítását segíti az időszalag. A történelmi színtereken keresztül a tanulók téri tájékozódása fejlődik, elsősorban történelmi térképek segítségével.

5. évfolyam

Témakör	1. Személyes történelem. A kereszténység	Javasolt óraszám: 20 óra
Előzetes tudás	Elemi topográfiai ismeretek/Tájékozódás és viszonyítás térben és időben	
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	A történelmi megismerés fogalmának kialakítása. A kereszténység jelentősége. Kooperatív technikák alkalmazása. Képességfejlesztési fókuszok: tér- és időbeli képességek, képzelet.	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	Kapcsolódási pontok
1.1. Személyes	Tájékozódás a nagyított,	Magyar nyelv és irodalom

<p>történelem A címer, zászló, pecsét jelentősége, az idő mérése.</p> <p>1.2. Az Ószövetség népe Az Ószövetség/Héber Biblia: Ábrahám és Mózes</p> <p>1.3. Újszövetségi történetek A keresztény vallás kialakulása és elterjedése. Jézus Krisztus születése. Krisztus Pilátus előtt. Az utolsó vacsora. A feltámadás.</p>	<p>dombornyomott térképen. Idő ábrázolása téri-speciális vizuális módszerekkel és eszközökkel. Időbeli relációk: a jelen, a múlt és a régmúlt megkülönböztetése. Térbeli relációk: tájékozódási pontok keresése nagyított, dombornyomott térképen, a látásteljesítményhez igazodó differenciált módon. Hazánk történelmi zászlóinak és címereinek megismerése, a pecsét fogalma, jelentősége. A témához kapcsolódó tartalmi elemek válogatása, megkülönböztetése, összehasonlítása. Tematikus képanyagok elemzése, összehasonlítása, megkülönböztetése. Ó- és újszövetségi történetek megismerése.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - anyanyelvi kommunikáció - beszédprodukció - drámajáték <p>Természetismeret</p> <ul style="list-style-type: none"> - tájékozódás a térképen <p>Rajz és vizuális kultúra</p> <ul style="list-style-type: none"> - címerek és pecsétek képei - Bibliai képek <p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> - időszámítás <p>Informatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - interaktív taneszközök használata
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>jelen, múlt, címer, zászló, pecsét, Isten, föld, ég, növény, állat, Jézus Krisztus</p>	

<p>Témakör</p>	<p>2. Fejezetek az ókor történetéből</p>	<p>Javasolt óraszám: 26 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Személyes történelem. A kereszténység.</p>	
<p>A témakör nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A nagy ókori társadalmak és hatásuk bemutatása. Kooperatív technikák alkalmazása. Képességfejlesztési fókuszok: tér- és időbeli tájékozódás, képzelet.</p>	
<p>Fejlesztési ismeretek</p>	<p>Fejlesztési tevékenységek</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>2.1. Az ókori keleti kultúrák. Az ókori kelet mezőgazdasága, társadalma, az emberek mindennapi élete. Hitvilág.</p>	<p>Időábrázolás síkban (időszalag - időtorony). Történetek tanári felolvasása, feldolgozása, elemzése. A témához kapcsolódó tartalmi elemek válogatása. Csata modellezése. Helyszínek megkeresése nagyított, illetve dombornyomott</p>	<p>Magyar nyelv és irodalom</p> <ul style="list-style-type: none"> - szókincsbővítés - szövegértés <p>Földrajz</p> <ul style="list-style-type: none"> - tájékozódás a nagyított, dombornyomott térképeken

<p>2.2. Az ókori Görögország – istenek, hősök, tudósok, művészek és az olimpia Történetek a görög mondavilágból. Az ókori olimpiai játékok.</p> <p>2.3. Az athéni demokrácia és a görög perzsa háborúk A legjelentősebb görög városállam: Athén. Az ókori görögök mindennapjai. A görög-perzsa háborúról: a marathóni csata (Kr. e. 490).</p> <p>2.4. Hadvezérek, csaták, uralkodók az ókori Rómában A római hadsereg és a katonák élete Róma fénykora Julius Caesar Augustus császár Rómaiak hazánk területén A Római Birodalom bukása</p>	<p>térképeken differenciáltan a látássérülés mértékéhez igazodóan. Tematikus nagyított képek, képrészletek elemzése. Egyiptomi építészeti emlékekkel kapcsolatos képek gyűjtése, a hitvilágukkal kapcsolatos egyes történetek átbeszélése. Antik és modern – összehasonlításra épülő feladatok a tudomány, a művészetek és a sport témakörében. Beszélgetés az olimpiai eszméről. Történet olvasása Athénről. A görög főváros antik történelmi emlékhelyeinek képről történő felismerése. Az ókori Róma nevezetes épületeinek bemutatása. Bepillantás az ókori Róma mindennapjaiba: öltözködés, szórakozás, társasági élet, rabszolgapiac, iskola (beszélgetés, életképek modellezése, illusztrációkészítés). A római hadsereg bemutatása – beszélgetés alapvető szempontok szerint a hadviselés legfontosabb elemeiről: fegyverek, stratégia, emberi tényezők (katonák). Illusztrációk készítése. Pannónia provincia helyzetének, szerepének megismerése a Római Birodalom területén. A bukás okainak közös feltárása.</p>	<p>Rajz és vizuális kultúra - az antik kor építészete</p> <p>Testnevelés - ókori és modern sportágak</p> <p>Informatika - IKT taneszközök alkalmazása</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>időszalag, Nílus, fáraó, piramis, Hellász, Marathón, olimpia, Athén, városállam, Róma, Itália, gladiátor, légió, provincia, Pannónia, Aquincum.</p>	

Témakör	3. A középkor világa	Javasolt óraszám: 18 óra
Előzetes tudás	Ismeretek az ókor történetéből	
A témakör nevelési- fejlesztési céljai	A ciklusosság megismerése a történelmi korszakok tükrében. Nézőpontváltás alkalmazása. Kooperatív technikák alkalmazása. Képességfejlesztési fókuszok: tér- és időbeli képességek, képzelet.	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>3.1. A nyugati és a keresztény államiság főbb jellemzői A hunok szerepe a Római Birodalom hanyatlásában</p> <p>3.2. A középkori élet színterei és szereplői (uradalmak, kolostorok, városok, egyetemek) Céhmesterek és kereskedők. Mindennapi élet a középkori várakban. Kolostori élet: történetek az egyház szerepéről. A lovagi életmód és a kereszties hadjáratok.</p>	<p>Történetek tanári felolvasása, részletek önálló olvasása, megbeszélése, elemzése. Tematikus nagyított képanyagok elemzése, összehasonlítása. A középkor különböző társadalmi csoportjai – fogalmakhoz, azonosságokhoz és különbségekhez kötődő feladatok nagyított képek és történelmi források alapján. Európa legjelentősebb középkori városainak megkeresése a térképen. A középkori város, mint kulturális színtér bemutatása. A hadviselés és a vallások kapcsolatának felismerése a középkori kereszténység tükrében. A lovagi életmód – a lovagokhoz kapcsolódó eszménykép bemutatása – illemszabályok a gyakorlatban.</p>	<p>Magyar nyelv és irodalom - szemelvények a szépirodalomból - illemszabályok</p> <p>Rajz és vizuális kultúra - művészetek és vallás kapcsolata - ókeresztény sírkamrák</p> <p>Életvitel és gyakorlati ismeretek - településformák a középkorban - a természetes és az épített környezet</p>
Kulcsfogalmak/fogalmak	Vallás, kereszténység, iszlám, hun, király, nemes, jobbágy, lovag, lovagi torna, pápa, latin nyelv, szerzetes, kolostor, város, hadviselés	
Témakör	4. Kalandozások és honfoglalás, a magyarok eredete, képek és portrék az Árpád-kor és a XIV-XV. század történetéből, a középkori magyar állam	Javasolt óraszám: 8 óra

Előzetes tudás	A középkor világa	
A témakör nevelési- fejlesztési céljai	Fogalomalkotás a magyar nemzettörténet legfontosabb eseményeiről. Kooperatív technikák alkalmazása. Képességfejlesztési fókuszok: tér- és időbeli képességek, képzelet.	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	Kapcsolódási pontok
4.1. Történetek a magyarság vándorlásáról és a honfoglalásról A magyarok eredete. Rege a csodaszarvasról. Vérszerződés. Honfoglalás, letelepedés. Kalandozó hadjáratok.	A legfontosabb nemzeti történelmi adatok rendezése időszalagon, időtornyon. Mondák, történetek olvasása, feldolgozása. Adott történetben a valós és a fiktív elemek megkülönböztetése. Illusztráció készítése. Múzeum, tájház, emlékmű látogatása. Tablókészítés. Adatok leolvasása térképről. Időszalagon, időtornyon történő ábrázolás – összefüggések felismerése. Rajzos történelmi napló készítése. Budapest történelmi emlékhelyeinek fölkeresése. Történelmi szituációk bevonásával tananyag, tananyagrészek elmondása. Szövegértési feladatok megoldása.	Természetismeret - Budapest és a saját lakókörnyezet természeti szépségei Rajz és vizuális kultúra - a Honfoglalással kapcsolatos művészeti alkotások Életvitel és gyakorlati ismeretek - kézműves technikák Földrajz - népek, kultúrák, tevékenységformák - Európa országainak helyzete a második évezred első felében
Kulcsfogalmak/ fogalmak	vándorlás, honfoglalás, Etelköz, Kárpát-medence	

A tantárgy tanításának általános céljai és feladatai

- Megismertetni a tanulókkal az emberiség kialakulását
- Múlt és jelen fogalmának kialakítása
- Az ókori történelmi események, helyszínek és történelmi személyiségek megismertetése
- Tájékozódás történelmi időszalagon
- Történelmi korok megnevezés szintjén
- Az őskor és ókor jellemzői

- Alapvető bibliai ismeretek

A tantárgy kiemelt feladatai

- A történelmi gondolkodás megalapozása, kialakítása
- Térbeli és időbeli tájékozódás megalapozása, kialakítása történelmi viszonylatban
- Ok-okozati összefüggések felismertetése

A tantárgy kulcskompetenciái

- Anyanyelvi kommunikáció
- Matematika kompetencia
- Önálló tanulás megalapozása

Tananyag

- Személyes történelem
- Az Ószövetség népe
- Újszövetségi történetek
- Ókori keleti kultúrák
- Az ókori Görögország
- Az athéni demokrácia
- Hadvezérek, csaták, uralkodók az ókori Rómában
- A nyugati és a keresztény államiság főbb jellemzői
- A középkori élet szinterei és szereplői
- Történetek a magyarság vándorlásáról és a honfoglalásról

Követelmények

- A tanuló ismerje fel a történelem írásos és tárgyi emlékeit
- Tudjon tájékozódni a történelmi időszalagon és speciális térképeken látásjavító eszközeivel
- Elemi szinten számot tudjon adni a tanult történelmi ismereteiről (szóban pár mondat, írásban egyszerű feladatmegoldásokkal)
- Felsorolás szintjén ismerje a történelmi korokat

A tantárgyhoz szükséges eszközök

Tanári segédletek

- tankönyv
- munkafüzet
- térkép
- történelmi forrásgyűjtemény
- nagyított képek

- szókártyák
- gondolattérkép
- kiegészítő könyvek

Tanulói segédletek

- tankönyv
- munkafüzet
- nagyított, illetve lehetőség szerint dombornyomásos térképek
- felelő kártyák
- szókártyák
- egyénre szabott szemészeti segédeszközök
- speciális feladatlapok (HEFOP pályázati anyag mintái alapján)

Értékelés

1. Szóbeli
Szókártyák, nagyított képek, speciális térképek, igaz-hamis állítások segítségével.
2. Írásbeli
Egyedi, nagyított feladatlapok, totók kitöltésével
3. Szempontok
A Látásteljesítmény, tanulásban akadályozottság fokának, egyéni sajátosságoknak és az egyéni teljesítmény ívének figyelembevételével.

A fejlesztés várt eredményei az évfolyam végére

- A tanuló meg tudja különböztetni a történelem írásos és tárgyi emlékeit egy-két példa bemutatásával
- ismeri és elemi szinten segítségével használja a történelmi időszakot
- alapvető szinten tájékozódik a speciális térképen látásjavító eszközeivel
- elemi szinten számot tud adni a történelmi ismereteiről
- fel tudja sorolni a történelmi korokat

6. évfolyam

Témakör	1. Történelmi áttekintés	Javasolt óraszám: 3 óra
Előzetes tudás	Az ötödik évfolyamon tanult történelmi ismeretek	
A témakör nevelési- fejlesztési céljai	A tanult történelmi események felidézése.	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	Kapcsolódási pontok

<p>Az ókori társadalmakról tanultak átisméltése</p> <p>A középkori élet szinterei és szereplői</p> <p>Történetek a magyarság vándorlásáról és a honfoglalásról</p>	<p>Nagyított időszak közös készítése differenciáltan látásteljesítményhez igazodóan. Régészeti eszközök felidézése, nagyított képekről felismerése, megnevezése</p> <p>Nagyított térkép használata, terepasztal alkalmazása. Tárgyi emlékek felismerése nagyított képről az ókorból, különös tekintettel az ókori Kelet, Görögország és Róma hagyatékaira. Alapvető történelmi források felidézése. A forrásokhoz kapcsolódóan szövegfeldolgozás. Adatok leolvasása nagyított időszalagról, nagyított térképről. A vándorlás és honfoglalás állomásainak megnevezése. Koronázási ékszerek megtekintése, felismerése, megnevezése. Közös tablókészítés előzetes gyűjtőmunka alapján képekből és történelmi forrásokból a tanult uralkodókról és eseményekről. Tematikus – látásteljesítményhez differenciáltan elkészített - feladatlapok közös és egyéni megoldása.</p> <p>A tanulói létszám figyelembevételével kooperatív technikák alkalmazása. Feladatmegoldások párban.</p>	<p>Magyar nyelv és irodalom</p> <ul style="list-style-type: none"> - kommunikáció - dramatizálás - irodalmi szemelvények - szövegértés <p>Természetismeret</p> <ul style="list-style-type: none"> - a tudomány helyzete az egyetemes történelmi korokban <p>Matematika</p> <ul style="list-style-type: none"> - számítások alpműveletekkel <p>Rajz és vizuális kultúra</p> <ul style="list-style-type: none"> - festészet - az ókori Kelet művészeti alkotásai <p>Életvitel és gyakorlati ismeretek</p> <ul style="list-style-type: none"> - a tárgyalat történelmi korszak magyar mesterségei <p>Földrajz</p> <ul style="list-style-type: none"> -térképolvasás <p>Informatika</p> <ul style="list-style-type: none"> -interaktív taneszközök használata
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Az ötödik évfolyamon megismert fogalmak.</p>	

Témakör	2. Kalandozások és honfoglalás, a magyarok eredete, képek és portrék az Árpád-kor és a XIV-XV. század történetéből, a középkori magyar állam	Javasolt óraszám: 38 óra
Előzetes tudás	A középkor világa, történetek a magyarság vándorlásáról és a honfoglalásról	
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	Fogalomalkotás a magyar nemzettörténet legfontosabb eseményeiről. Kooperatív technikák alkalmazása. Képességfejlesztési fókuszok: tér- és időbeli képességek, képzelet.	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>2.1. Az államalapítás: Géza és Szent István Géza fejedelem. I. (Szent) István, Magyarország királya. Államalapítás. Koronázási ékszerek.</p> <p>2.2. Az Árpád-ház uralkodói, szentjei I. (Szent) László, a lovagkirály. Szent Gellért. Árpád-házi Szent Margit. Könyves Kálmán. II. András. IV. Béla</p> <p>2.3. Nagy Lajos, a hódító és törvényhozó Anjou-házi királyok: Károly Róbert és Nagy Lajos. Gazdasági intézkedések.</p> <p>2.4. Hunyadi János a törökellenes küzdelmek élén A nándorfehérvári diadal</p> <p>2.5. Hunyadi Mátyás portréja</p>	<p>A legfontosabb nemzeti történelmi adatok rendezése időszalagon, időtoronyon. Mondák, történetek olvasása, feldolgozása. Adott történetben a valós és a fiktív elemek megkülönböztetése. Illusztráció készítése. Tablókészítés. Adatok leolvasása térképről. Időszalagon, időtoronyon történő ábrázolás – összefüggések felismerése. Rajzos történelmi napló készítése. Budapest történelmi emlékhelyeinek fölkeresése. Látogatás az Országházban, a koronázási ékszerek megtekintése. Jelképek ábrázolása kézműves technikákkal. Történelmi szituációk bevonásával tananyag, tananyagrészek elmondása. A jelentős történelmi személyiségekről három-négy mondatos beszámoló készítése. Szövegalkotás képről, képsorozatról. Tárgyi emlékek gyűjtése,</p>	<p>Természetismeret</p> <ul style="list-style-type: none"> - Budapest és a saját lakókörnyezet természeti szépségei <p>Rajz és vizuális kultúra</p> <ul style="list-style-type: none"> - az Árpád-kori műveltség, építészet, képzőművészet - kultúra és művészet az Anjou-korban <p>Életvitel és gyakorlati ismeretek</p> <ul style="list-style-type: none"> - kézműves technikák <p>Földrajz</p> <ul style="list-style-type: none"> - népek, kultúrák, tevékenységformák - Európa országainak helyzete a második évezred első felében

<p>Az igazságos Mátyás. Élet Mátyás király udvarában.</p>	<p>válogatása. Játéktevékenységek a lovagi életmód reprezentációjának érdekében. Tárgyi és írásos történelmi emlékek felismerése, csoportosítása. A különböző várostípusok jellemzőinek csoportosítása. A külső veszélyek felismerésének szerepe az ország életében. A törökök és a magyarok motivációinak felismerése, megfogalmazása. A Mátyás királyról szóló mesék erkölcsi tanulságai. A reneszánsz erények megfogalmazása szépirodalmi szemelvények tükrében. A történelmi szituációk eljátszása. A legfontosabb nemzeti történelmi adatok rendezése időszalagon, időtornyon. Szövegértési feladatok megoldása. Különböző élethelyzetek bemutatása, jellemzőinek összehasonlítása. A törökök és a magyarok motivációinak felismerése, megfogalmazása.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>vándorlás, honfoglalás, Etelköz, Kárpát-medence, államalapítás, állam, koronázási ékszer, szent, lovagkirály, törvény, hódítás, gazdaság, diadal, csata, királyi udvar, reneszánsz, erény</p>	

<p>Témakör</p>	<p>5. Új látóhatárok: a földrajzi felfedezések, a vallási megújulás; az új világkép kialakulása</p>	<p>Javasolt óraszám: 10 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Magyarország történetének kezdetei</p>	
<p>A témakör nevelési-fejlesztési céljai</p>	<p>A történelmi gondolkodás képességének kialakítása és fejlesztése. Kooperatív technikák alkalmazása. Képességfejlesztési fókuszok: tér- és időbeli képességek, képzelet.</p>	

Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>5.1. A nagy földrajzi felfedezések Amerika felfedezése Felfedezők és hódítók</p> <p>5.2. Vallási újítók – reformáció és katolikus megújulás Történetek a kor emberének a gondolkodásáról, reformáció és ellenreformáció.</p>	<p>Történelmi szövegek tanári felolvasása, részletek önálló olvasása, feldolgozása a nagy földrajzi felfedezőkről. Nagyított időszalagon Amerika felfedezésének meghatározása, jelölése – jelenhez való viszonyítása. Nagyított térképhasználat, helyszínek megkeresése, adatok leolvasása a térképről. Református és katolikus templom látogatása Budapesten, hasonlóságok és eltérések elemzése nagyított képek segítségével. Az alkotmányos királyság múltja és jelene - nagyított képek csoportosítása, jellemzők összehasonlítása, megkülönböztetése, szóbeli következtetések megfogalmazása. A gyarmatosítók és az őslakosok ellentétének megvilágítása különböző szituációs játékokon keresztül. A különböző keresztény vallási irányzatok jegyeinek megkülönböztetése, szókérták csoportosítása. Társadalmi – történelmi, erkölcsi normák felismerése, megfogalmazása elemi szinten. A tanulói létszám figyelembevételével lehetőség szerint kooperatív technikák alkalmazása. Feladatmegoldások párban. Képességfejlesztési fókusz: kauzális gondolkodás, képzelet, tér – és időbeli tájékozódás.</p>	<p>Magyar nyelv és irodalom - szövegértés</p> <p>Természetismeret - a természettudományos felfedezések</p> <p>Matematika - számolás-mérés - adatok összevetése</p> <p>Rajz és vizuális kultúra - a barokk kor művészete</p> <p>Életvitel és gyakorlati ismeretek - modellkészítés</p> <p>Földrajz - felfedezések hatása az emberiség Földről alkotott gondolkodására</p> <p>Informatika - interaktív taneszközök használata</p>
<p>Kulcsfogalmak/fogalmak:</p>	<p>Felfedezés, távcső, mikroszkóp, Kolumbusz Kristóf, vallás, reformáció, katolikus, királyi udvar, felvilágosodás, gyarmat, gyarmatosító, őslakó, függetlenségi harc</p>	

Témakör	6. Magyarország a XVI-XVIII. században	Ajánlott óraszám: 24 óra
Előzetes tudás	A földrajzi felfedezések, a vallási megújulás; az új világkép kialakulásának ismerete.	
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	A történeti megismerés eszközeinek, módszereinek kialakítása és fejlesztése. Kooperatív technikák alkalmazása. Képességfejlesztési fókuszok: tér- és időbeli képességek, képzelet.	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>6.1. A mohácsi csata és következményei</p> <p>A mohácsi vész. A három részre szakadt Magyarország, élet a török hódoltság kori Magyarországon – egy konkrét település (pl. Debrecen vagy Kecskemét) bemutatásával.</p> <p>6.2. Végvári küzdelmek Szigetvár Eger</p> <p>6.3. Bocskai István és a hajdúk Bocskai szerepe a magyar reformációban</p> <p>6.4. Az erdélyi fejedelemség virágkora Bethlen Gábor idején Erdély népei, tájai, kultúrája Bethlen Gábor uralkodása</p> <p>6.5. Zrínyi Miklós, a hadvezér Zrínyi Miklós hadjáratai és tervei a magyar hadsereg megeremtésére</p> <p>6.6. A Rákóczi – szabadságharc kiemelkedő személyiségei, céljai</p>	<p>Történetek tanári felolvasása, részletek önálló olvasása, feldolgozása, elemzése. Nagyított képek a végvárakról, ezek megkeresése nagyított térképen. Tinódi Lantos Sebestyén históriás énekeinek meghallgatása kortárs lantművészek előadásában. Részletek megtekintése a Garabonciás Egyesület zenés – történelmi – táncos előadásaiból. Királyi Magyarország, Erdélyi Fejedelemség, Török Hódoltság, Bocskai Istvánról, Bethlen Gáborról történet feldolgozása. Rajzok, makettek készítése a végvárakról. A hős várkapitányok jellemzése, tulajdonságok csoportosítása történelmi ismeretek és forrásanyagok feldolgozása alapján. Művészeti alkotások gyűjtése az eseményekről. Események sorrendbe helyezése. II. Rákóczi Ferenc életének felidézése. Bécs, Bécsújhely, Sárospatak, Kassa városainak megmutatása nagyított térképen. Képek a fent említett városokról. Kurucok és labancok –</p>	<p>Magyar nyelv és irodalom - anyanyelvi kommunikáció - végvári költészet - szövegértés</p> <p>Természetismeret - természeti kincsek a tárgyalt korszakban</p> <p>Matematika - számítások alapláncokkal</p> <p>Földrajz - végvárak elhelyezkedése a domborzat szempontjából</p> <p>Ének-zene - reneszánsz és barokk zene hallgatása</p> <p>Rajz és vizuális kultúra - reneszánsz és barokk műalkotások, építészeti emlékhelyek megtekintése</p> <p>Informatika Interaktív tananyagok használata</p>

<p>II. Rákóczi Ferenc élete</p> <p>6.7. Buda visszafoglalása, Magyarország a Habsburg Birodalomban</p> <p>Buda visszafoglalása Mária Terézia Hétköznapi élet a kurucok és labancok korában.</p>	<p>történet feldolgozása filmrészletek elemzésének segítségével. A tanulói létszám figyelembevételével lehetőség szerint kooperatív technikák alkalmazása. Feladatmegoldások párban.</p>	
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Végvár, politikus, költő, hadvezér, hajdú, kuruc, labanc</p>	

A tantárgy tanításának általános céljai és feladatai

- A magyarság történetének kezdőpontjait
- Múlt és jelen fogalmának fejlesztése
- A középkori európai, illetve Európán kívüli (Amerika felfedezése) események, helyszínek és történelmi személyiségek (uralkodók, hadvezérek, felfedezők, meghatározó egyházi személyiségek és nagy gondolkodók) megismertetése
- Tájékozódás térben és történelmi időszalagon
- Történelmi korok megnevezése
- Őskor, ókor, középkor-felismerés, jellemzés szintjén
- A magyarság vándorlásairól szóló mondák, legendák bemutatása
- Magyar fejedelmekről és királyokról és szentekről szóló mondák, legendák bemutatása
- Írásos történelmi források feldolgozása segítséggel
- A középkori életet bemutató filmek feldolgozása
- A középkor művészeti értékeinek bemutatása (kiemelten a középkor zeneirodalma)

Kiemelt feladatok

- A történelmi gondolkodás fejlesztése
- Ok-okozati összefüggések, felismertetése, felismerése
- Térbeli és időbeli tájékozódás továbbfejlesztése
- A középkori életmód megismertetése, összehasonlítása az előző korok életmódjaival, pozitív és negatív változások felismertetése, következményeinek bemutatása

A tantárgy kulcskompetenciái

- Anyanyelvi kommunikáció (fejlesztési lehetőségek: szituációs játékok, véleményalkotások)

- Matematika kompetencia (évszámok, történelmi események között eltelt időszakok)
- Önálló tanulás (fejlesztési lehetőség: kisebb lecke-fejezetek önálló elolvasása, lényeg kiemelése)
- Játékkezdeményező képesség
- Esztétikai érzék fejlesztése

Tananyag

- Az államalapítás: Géza és Szent István
- Az Árpád-ház uralkodói, szentjei
- Nagy Lajos, a hódító és törvényhozó
- Hunyadi János a törökellenes küzdelmek élén
- Hunyadi Mátyás portréja
- A nagy földrajzi felfedezések
- Vallási újítók – reformáció és katolikus megújulás
- A mohácsi csata és következményei
- Végvári küzdelmek
- Az erdélyi fejedelemség virágkora Bethlen Gábor idején
- Zrínyi Miklós, a hadvezér
- A Rákóczi –szabadságharc kiemelkedő személyiségei, céljai
- Buda visszafoglalása, Magyarország a Habsburg Birodalomban

Követelmények

- A tanuló tudjon tájékozódni a történelmi időszalagon és speciális térképeken látásjavító eszközeinek segítségével
- Számot tudjon adni történelmi ismereteiről, szóban felelettel szókétyák segítségével, írásban feladatok megoldásával
- Felsorolás szintjén ismerje a történelmi korokat, jellemzés szintjén az eddig tanult történelmi korokat

- Ismerje a magyarság történetéből a vándorlás, a honfoglalás helyszíneit, fejedelmeket, királyokat, az uralkodók hadjáratait, ország építő munkájukat, a hazánkat veszélyeztető külső támadókat
- Elemi szinten tudjon számot adni az Amerika felfedezéséről szerzett ismereteiről

Tanári segédletek

- tankönyv
- munkafüzet
- térkép
- történelmi forrás gyűjtemény
- nagyított képek

- szóártyák
- felelő ártyák
- gondolattérkép
- kiegészítő könyvek
- dvd filmek

Tanulói segédletek

- tankönyv
- munkafüzet
- nagyított, illetve lehetőség szerint dombornyomásos térképek
- felelő ártyák
- szóártyák
- egyénre szabott szemészeti, látásjavító eszközök
- speciális feladatlapok (HEFOP pályázati anyag mintái alapján)
- történelmi totók
- történelmi ártyák, társasjátékok

Értékelés

1. Szóbeli

Felelés: szóártyák, felelő ártyák, speciális térképek és igaz-hamis állítások segítségével

2. Írásbeli

Egyedi, saját készítésű feladatlapok, témazárók, totók kitöltésével

3. Szempontok

A tanulói csoport összetételének látásteljesítménye, a tanulásban akadályozottság fokának és az egyéni sajátosságok figyelembevételével.

A tanuló fejlődési íve (fejlődés önmagához képest).

A fejlesztés várt eredményei az évfolyam végére

- Ismer írásos történelmi forrásokat a magyar és az európai történelem eseményeiről, uralkodóiról
- Ismeri a magyar koronázási ékszereket
- Kevés segítséggel tájékozódik speciális térképeken, történelmi időszalagon
- Ismeri a tárgyalt történelmi időszak évszámait és az ezekhez kapcsolódó eseményeket
- Időrendbe tudja állítani a kiemelten fontos történelmi események évszámait
- Szóban és írásban is képességének megfelelően számot tud adni történelmi tudásáról

- Fel tudja sorolni a történelmi korokat, az eddig tanult korokat elemi szinten jellemezni tudja
- Térben és időben kevés segítséggel tájékozódni tud a magyar és az egyetemes történelem eseményei között
- Segítséggel el tudja mondani a megismert mondák és legendák rövid tartalmát
- Meg tudja különböztetni a mesés és valós elemeket
- Tanári irányítással felismer ok-okozati összefüggéseket

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végére

A tanuló meg tudja különböztetni a történelem forrásait, példákat is tud kapcsolni hozzá. Ismeri a történelmi időszámítás egységeit. Alapvető szinten tájékozódik a történelmi térképen. Az időszalagon felismeri a tárgyalt történelmi időszakokat, évszámokat, kapcsol hozzá tanult ismereteket. Időrendbe helyezi a tanult eseményeket időszalagon, időtoronyon. Az adott tematikai egység tárgyalt témaköreiben – képességeinek megfelelően – írásban és/vagy szóban számot ad a tanult elemi történelmi ismereteiről.

Különbséget tesz a különböző történelmi korok, valamint a magyar és a világtörténelem eseményei között. Ismeri a világtörténelem tanult fordulópontjait; a magyar történelmi tudáskanon legfontosabb sarokpontjait – évszámok, események, uralkodók tükrében.

A magyar koronázási ékszereket megnevezi. A megismert mondák, legendák, rövid történetek tartalmát segítséggel elmondja.

Megkülönbözteti a történetek mesés és valóságos eseményeit. A történelmi hősökkel érzelmileg képes azonosulni. Ok-okozati összefüggéseket tanári irányítás mellett fölismer.

7. évfolyam

A történelem tanításának alapvető célja ebben a szakaszban nemzeti történelmünk kiemelkedő eseményeinek felelevenítése a mérlegelő gondolkodás tükrében. A társadalmak kialakulásának történelmi körülményei, azok működésének sajátosságai felkészíti a tanulókat a történelmi múlt értelmezésére, egyúttal a társadalmi jelenségek közötti hatékony eligazodásra. A tanítás-tanulás folyamatában központi cél, hogy felébressze az enyhe értelmi fogyatékos, látássérült tanulóknál a társadalom kérdései iránt való érdeklődést, elősegítse a diákok hazaszeretetének további erősödését, továbbá hozzásegítse őket ahhoz, hogy elfogadják Magyarország jogilag szabályozott demokratikus értékeit.

A Történelem és állampolgári ismeretek műveltségterület tanítás-tanulás folyamatán belül a tanulók célcsoportjára való tekintettel a képességek, jártasságok és készségek formálása az ismeretszerzés gyakorlatában történik a látássérülésük figyelembevételével. A történelem tananyagának elsajátítása során a diák megismeri, hogy a történelem eseményei az ember megjelenésének kezdetétől fogva egymással összefüggésben, társadalmi keretek között mennek végbe. A

műveltségterület tartalmának elsajátítása során tényszerű, valós és alkalmazható ismeretekhez jut, és képességének megfelelően gyarapítja tudását. Kialakul a tanuló pozitív attitűdje a történelmi múlthoz, erősödik nemzeti identitása.

A kompetencia alapú tanítási-tanulási folyamat során kiemelt szerepet kap a tér- és időbeli tájékozódási képesség fejlesztése, valamint az időbeli viszonyítás képességének kialakítása; a különböző társadalmak kultúrájának és életmódjának megismertetése; az ok- okozati összefüggések megláttatása, különös tekintettel az egymást követő időkben a történelmi-történelmi változásokra. A tanulókat képessé kell tenni a következtetésekre, a véleménynyilvánításra, az észszerű vitára, az alapvető történelmi-társadalmi törvényszerűségek felismerésére.

Témakör	1. Történelmi áttekintés	Javasolt óraszám: 8 óra
Előzetes tudás	Az ötödik-hatodik évfolyamon tanult történelmi ismeretek	
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	A tanult történelmi csomópontok felidézése térben és időben.	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>Az ókori társadalmakról tanultak átisméltése Az ókori keleti kultúrák Az ókori Görögország Az ókori Róma</p> <p>A középkori Magyarországról tanultak átisméltése (korai – érett – késői szakasz)</p> <p>Árpád - házi királyok. Anjou – házi királyok és a Hunyadiak. Hazánk három részre szakadása.</p>	<p>Nagyított időszak közös készítése differenciáltan látásteljesítményhez igazodóan. Régészeti eszközök felidézése, nagyított képekről felismerése, megnevezése</p> <p>Múzeumlátogatás Budapesten. Nagyított térkép használata, terepasztal alkalmazása. Tárgyi emlékek felismerése nagyított képről az ókorból, különös tekintettel az ókori Kelet, Görögország és Róma hagyatékaira. Alapvető történelmi források felidézése. A forrásokhoz kapcsolódóan szövegfeldolgozás. Adatok leolvasása nagyított időszalagról, nagyított térképről. A vándorlás és honfoglalás állomásainak megnevezése. Koronázási ékszerek megtekintése, felismerése, megnevezése. Közös tablókészítés előzetes gyűjtőmunka alapján képekből és történelmi forrásokból a tanult uralkodókról és eseményekről. Tematikus – látásteljesítményhez</p>	<p>Magyar nyelv és irodalom - kommunikáció - dramatizálás - irodalmi szemelvények - szövegértés</p> <p>Természetismeret - a tudomány helyzete az egyetemes történelmi korokban</p> <p>Matematika - számítások alaplőveletekkel</p> <p>Rajz és vizuális kultúra - festészet - az ókori Kelet művészeti alkotásai</p> <p>Ének-zene - válogatás a kor</p>

	<p>differenciáltan elkészített - feladatlapok közös és egyéni megoldása.</p> <p>A tanulói létszám figyelembevételével kooperatív technikák alkalmazása.</p> <p>Feladatmegoldások párban.</p>	<p>népdalkincseiből</p> <p>Életvitel és gyakorlati ismeretek</p> <p>- a tárgyalt történelmi korszak magyar mesterségei</p> <p>Földrajz</p> <p>-térkép olvasás</p> <p>Informatika</p> <p>-interaktív taneszközök használata</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Az ötödik-hatodik évfolyamon megismert fogalmak.	

Témakör	2. A forradalmak kora	Javasolt óraszám: 14 óra
Előzetes tudás	Magyarország a XVI-XVIII. században	
A témakör nevelési- fejlesztési céljai	<p>A nemzettudat és állampolgári ismeretek kialakítása, tudatosítása, fejlesztése.</p> <p>Kooperatív technikák alkalmazása.</p> <p>Képességfejlesztési fókuszok: kauzális gondolkodás, hazaszeretet.</p>	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/ tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>2.1. A francia forradalom vívmányai és árnyoldalai.</p> <p>A nagy francia forradalom – a polgári átalakulás kezdete</p> <p>2.2. Az ipari forradalom találmányai</p> <p>Ipari találmányok és feltalálók</p> <p>2.3. A magyar reformkor képviselői (Széchenyi, Kossuth)</p>	<p>A történelmi események időrendi sorrendbe rendezése. Adatok olvasása nagyított térképről.</p> <p>Gyűjtőmunka a történelmi személyiségek életéről, portréiról.</p> <p>Dramatikus technikák: vita, a társadalom különböző csoportjai képviselőinek szerepében tanári irányítással, segítséggel. Érvek ütköztetése. Közös plakátkészítés a francia forradalom jelszavaival előzetes gyűjtőmunka (képek, jelszavak, idézetek) segítségével.</p> <p>Fogalomalkotás az újkori társadalom és gazdaság jellemzőiről. Információgyűjtés a</p>	<p>Magyar nyelv és irodalom</p> <p>- vitakészség</p> <p>- szövegértés</p> <p>Természetismeret</p> <p>- feltalálók és találmányok</p> <p>Matematika</p> <p>- számítások alapl műveletekkel</p>

<p>A polgárosodás Magyarországon</p> <p>2.4. A forradalom és szabadságharc kiemelkedő személyiségei és céljai</p> <p>Gróf Széchenyi István élete és munkássága. Kossuth Lajos élete és munkássága. A magyar nyelv hivatalossá tétele. Az 1848. március 15-iesemények Pesten. Az első független magyar kormány megalakulása, intézkedései. A szabadságharc legfontosabb eseményei.</p>	<p>gőz erejéről. Ismeretanyagok gyűjtése a történelmi anyagokhoz. Egy-egy történelmi korról eseménynaptár készítése. Szóbeli beszámoló a tanult reformkori személyiségek tevékenységéről szókértők és képek segítségével. A történelmi személyiségek tevékenységeinek csoportosítása. A reformkori országgyűlések vívmányai – megfelelő méretű táblázatba rendezése. Helytörténeti kiállítások, múzeumok látogatása. Képvetés – adatgyűjtés, tények megfogalmazása – véleménycsere. Részvétel helytörténeti sétákon a reformkorhoz kötődő emlékhelyekhez. Öltözékek, viseletek megnevezése és bemutatása. Időszalag, térkép használata. Események képei – időrendben történő csoportosítás. Az első független magyar kormány bemutatása tanári segítséggel, adatok gyűjtése a miniszterekről. Múzeumlátogatás az 1848/49. évi forradalom és szabadságharc eseményeihez kapcsolódóan. Látásteljesítményhez differenciáltan elkészített feladatlapok megoldása. Interaktív tananyagok alkalmazása lehetőség szerint. Az aradi vértanúkról adatok gyűjtése, megemlékezés a hősökről. A tanulói létszám figyelembevételével kooperatív technikák alkalmazása. Feladatmegoldások párban. Képességfejlesztési fókusz: kauzális gondolkodás, hazaszeretet.</p>	<p>Ének-zene</p> <ul style="list-style-type: none"> - nemzeti Himnusz - Kossuth Lajos toborzó dalai <p>Rajz és vizuális kultúra</p> <ul style="list-style-type: none"> - a történelmi események ábrázolása képzőművészeti alkotások tükrében <p>Földrajz</p> <ul style="list-style-type: none"> - topográfiai ismeretek - településformák az újkorban - Európa országai <p>Informatika</p> <p>Interaktív taneszközök alkalmazása</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>nemzetállam, függetlenségi harc, polgár, munkás, országgyűlés, gőzgép, gyáripár, vasúthálózat, reform, magyar nyelv, törvény, pákozdi csata, isaszegi csata, trónfosztás, világoai fegyverletétel, aradi vértanúk</p>	

Témakör	3. A modern kor születése: a nemzeti eszme és a birodalmak kora	Javasolt óraszám: 10 óra
Előzetes tudás	A forradalmak kora	
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	A nemzeti, hazafias érzelmek szerepének bemutatása a nemzetállam életében. Kooperatív technikák alkalmazása. Képességfejlesztési fókuszok: mérlegelő gondolkodás, kauzalitás.	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>3.1. Az egységes nemzetállamok létrejötte Az olasz nemzetállam létrejötte. Az egységes német állam megalakulása.</p> <p>3.2. Polgárháború az Egyesült Államokban</p> <p>3.3. A megtorlás és a dualizmus Magyarországon Megtorlás a szabadságharc után A kiegyezés tartalma és jelentősége Tisza Kálmán és Tisza István munkássága</p> <p>3.4. Az Osztrák-Magyar Monarchia együtt élő népei Az Osztrák Magyar Monarchia</p>	<p>Gyűjtőmunka a könyvtárban könyvtárpedagógus irányításával. Adatok gyűjtése nagyított térképről. Adatok leolvasása nagyított időszalagról, évszámok bejelölése. Információk, képek, történelmi források gyűjtése a XIX. század polgárainak mindennapjairól. Történelmi események időrendi sorba rendezése.</p> <p>Magyarok mindennapjai a szabadságharc leverése után, klasszikus filmek feldolgozásával. Tények megfogalmazása, önálló Drámajáték – a néma ellenállás megjelenítése a Habsburg elnyomás idején. A Kiegyezés pozitív következményei – fogalmak azonosítása, csoportosítása, megkülönböztetése Magyarország és Ausztria szempontjából. Budapest fejlődése a XIX. Század második felében, épületek azonosítása korabeli helyszínekről készült képekről. Mai képek megtekintése ugyanazon helyszínekről. A Kiegyezéshez kötődő személyiségekről adatok, történelmi források, nagyított képek gyűjtése (Deák Ferenc, Ferenc József, Erzsébet királyné). Látogatás a gödöllői Grassalkovich kastélyba. Erzsébet királyné</p>	<p>Magyar nyelv és irodalom - szövegértés</p> <p>Matematika számítások alpműveletekkel</p> <p>Informatika interaktív taneszközök alkalmazása</p> <p>Magyar nyelv és irodalom - szépirodalmi és dokumentum szemelvények - érvelési készségek és képességek</p> <p>Matematika -számítások alpműveletekkel -területszámítások - halmazok</p> <p>Földrajz - topográfiai</p>

	<p>életrajzi filmjének megtekintése, feldolgozása. Gazdasági-társadalmi változások – fogalmak csoportosítása, egyeztetése. A változások szerepe az emberek életében. A vasúthálózat fejlődése. Adatok, képek gyűjtése a XIX. század második felének magyar vasútépítéséről. A tanulói létszám figyelembevételével kooperatív technikák alkalmazása. Feladatmegoldások párban. Képességfejlesztési fókusz: kritikai gondolkodás, kauzalitás.</p>	ismeretek
Kulcsfogalmak/fogalmak	magyar király, Osztrák-Magyar Monarchia, tőke, bank, vasúthálózat, Budapest, világváros, MÁV, dualizmus	

Témakör	4. Hazánk és a nagyvilág a XX. század első felében	Javasolt óraszám: 30 óra
Előzetes tudás	A modern kor születéséről szerzett ismeretek	
A témakör nevelési-fejlesztési céljai	A történelmi tanulás képességének fejlesztése. Kooperatív technikák alkalmazása. Képességfejlesztési fókuszok: empátia, mérlegelő gondolkodás.	
Ismeretek	Fejlesztési követelmények/tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>4.1. Az első világháború jellemzői és következményei Európában és Magyarországon</p> <p>Az első világháború előzményei és kirobbanása. Hazánk részvétele az első világháborúban. Az első világháború főbb eseményei. Tanácsköztársaság.</p> <p>4.2. Trianon és következményei</p> <p>Az Osztrák-Magyar Monarchia fölbomlása. A trianoni békediktátum és</p>	<p>Gyűjtőmunka a könyvtárban a „nagy háborúról” könyvtárpedagógus segítségével. Az Antant és a Központi hatalmak országainak csoportosítása. Nagyított térkép használata. Helyszínek, adatok leolvasása a megfelelően nagyított, esetleg domború történelmi térképekről. Háborús frontvonalak meghatározása. Képek gyűjtése, csoportosítása folyóiratokból. A gyűjtemény alapján rövid fogalmazás készítése tanári segítséggel. Adatok leolvasása nagyított időszalagról, időtoronyról – évszámok bejelölése. Játékfilm-részlet (pl. Nyugaton a helyzet változatlan), dokumentumfilm-részletek megtekintése előzetes szempontok alapján. Információk</p>	<p>Matematika</p> <p>- számítások alpműveletekkel</p> <p>Rajz és vizuális kultúra</p> <p>- a történelmi események ábrázolása képzőművészeti alkotások tükrében</p> <p>Földrajz</p> <p>- topográfiai ismeretek</p> <p>- Európa országai</p> <p>Informatika</p> <p>Interaktív taneszközök</p>

<p>következményei.</p> <p>4.3. Diktatúrák és diktátorok Európában Totális diktatúrák: a kommunista Szovjetunió; a nemzetiszocialista Németország</p> <p>4.4. Politikus portrék a két világháború közötti Magyarországon Magyarország a két világháború között – Horthy Miklós kormányzó.</p> <p>4.6. A második világháború jellemzői és következményei A második világháború kirobbanása. A második világháború főbb eseményei, technikai újításai. A második világháború befejezése. A párizsi békeszerződés.</p> <p>4.7. Magyarország a második világháborúban Hazánk helyzete a második világháború előtt: a békés revízió Hazánk szerepe a második világháborúban. A Don-kanyar magyar katonái: megemlékezés a hősi halottakról.</p> <p>4.8. A holokauszt Európában és Magyarországon Hazánk német megszállása. Koncentrációs táborok</p>	<p>gyűjtése a XX. század első felében élt polgárainak mindennapjairól. Történelmi események időrendi sorba rendezése. Fiktív levél írása a frontvonalról tanári segítséggel. Frontok modellezése terepasztalon – a villámháború és az állóháború fogalmának kialakítása. Az országhatárokon belül és kívül élő magyarok mindennapjai a trianoni döntést követően – életképekről tények megfogalmazása önálló vélemények hozzáfűzésével. A személyes vélemény és a tény megkülönböztetése. Érvek megfogalmazása a fajgyűlölettel, idegengyűlölettel szemben. A fasiszta és a szövetséges országok csoportosítása. Bekövetkezett változások felismerése a háborús kronológia áttekintésével. A II. világháború hadieszközeinek megnevezése. Háborúellenes plakát készítése csoportosan. Fasiszta eszmék felismerése. Dokumentumfilmek megtekintése, megbeszélése. A világháborúhoz kötődő emlékhely felkeresése Budapesten. Életkép a koncentrációs táborokban – jellemzők gyűjtése. Részletek tanári felolvasása, értelmezése Anna Frank naplójából. Következtetések megfogalmazása a II. világháború eseményeinek tükrében, tanári irányítás mellett. A tanulói létszám figyelembevételével kooperatív technikák alkalmazása. Feladatmegoldások párban. Képességfejlesztési fókusz: kauzális gondolkodás, hazaszeretet.</p>	<p>alkalmazása</p>
--	---	--------------------

Európában.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	világháború, antant, központi hatalmak, állóháború, front, tank, köztársaság, tanácsköztársaság, trianoni békeszerződés, bank, munkanélküliség, faszizmus, nemzetiszocializmus, zsidótörvény, koncentrációs tábor, deportálás, Don-kanyar, nyilas hatalomátvétel, atombomba, Hiroshima

Témakör	5. Hazánk és a nagyvilág a XX. század második felében	Javasolt óraszám: 10 óra
Előzetes tudás	Hazánk és a nagyvilág a XX. század első felében	
A témakör nevelési- fejlesztési céljai	A történelmi tanulás képességének fejlesztése. Koopératív technikák alkalmazása. Képességfejlesztési fókuszok: mérlegelő gondolkodás, kauzalitás.	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>5.1. A megosztott világ: a hidegháború, az Egyesült Államok és a Szovjetunió vetélkedése Hatalmi csoportosulások kialakulása a II. világháború befejezése után. A berlini fal kiépítése.</p> <p>5.2. Magyarország a kommunizmus idején Rákosi Mátyás diktatúrája. Az emberek élete az 1950-es évek elején.</p> <p>5.3. Az 1956-os forradalom és a Kádár-korszak Az 1956-os forradalom és Nagy Imre miniszterelnöksége. A Kádár-rendszer jellege, életmódja</p>	<p>Adatok, tényinformációk gyűjtése a XX. század második felében élt polgárok mindennapjairól tanári segítséggel. Nagyított időszak, időtorony alkalmazása, történelmi évszámok jelölése. nagyított, vagy domború térképről adatok leolvasása. Rövidítések – fogalmak egyeztetése (pl. ENSZ, NATO, Varsói Szerződés). A keleti blokk és a nyugati blokk országainak csoportosítása. Mindennapi élet modellezése a demokratikus vezetés alatt álló és a szocialista vezetés alatt álló országokban tanári segítséggel. A személyi kultusz jellemzőinek csoportosítása. A tervgazdálkodás – rámutatás a hamis eszményekre egyszerű modellezéssel, tanári segítséggel. Tárgyi és írásos emlékek megtekintése az ötvenes évekből. A személyi kultusz, a diktatúra, a pártállam jellemző jegyeinek fölismerése. Évszámok jelölése nagyított időszalagon. Szocialista iparvárosok jelölése speciálisan a tanulók egyéni látásteljesítményéhez igazított térképen; rajz, makett készítése a gyárvárosokról. Címerek</p>	<p>Magyar nyelv és irodalom -szövegértés szépirodalmi és dokumentum jellegű szemelvények - érvelési készségek és képességek</p> <p>Matematika - számítások alpműveletekkel</p> <p>Rajz és vizuális kultúra -a XX. század második felének legfontosabb művészeti alkotásai</p> <p>Földrajz - topográfiai ismeretek - Európa országai</p> <p>Természetismeret - fegyveres konfliktusok hatása az élővilágra</p>

<p>Az 1980-as évek vége, a Kádár-rendszer válsága.</p>	<p>összehasonlítása a XX. század különböző korszakaiban. Jellemzők megkülönböztetése. Gyűjtőmunka – tárgyi emlékek a tárgyalt történelmi időszakokból. Látogatás az 1956-os forradalomhoz kapcsolódó múzeumi kiállításon Budapesten. Játékfilm, dokumentumfilm megtekintése az 1956-os forradalomról és szabadságharcról. Képek gyűjtése, csoportosítása a hatvanas, hetvenes, nyolcvanas évek hazai életmódjáról. A Kádár-korszak legfontosabb jegyeiről történő fogalomalkotás, a társadalmi berendezkedéshez kapcsolódó jellemzők rendezése, csoportosítása főfogalmak alá. Csoportosítás tanári irányítás mellett: okok, melyek a kommunista hatalom összeomlásához vezettek. Plakátképek bemutatása: a szovjet csapatok kivonulása Magyarország területéről. A tanulói létszám figyelembevételével kooperatív technikák alkalmazása. Feladatmegoldások párban.</p>	<p>Informatika Interaktív taneszközök alkalmazása</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>hidegháború, Egyesült Nemzetek Szervezete, NATO, Varsói Szerződés, személyi kultusz, többpártrendszer, egypártrendszer, diktatúra, pártállam, termelészövetkezet, munkatábor, forradalom, Alaptörvény/Alkotmány, szabadságharc, eladósodás</p>	

A tantárgy tanításának általános céljai és feladatai

- Az emberiség történetének ismerete az újkorban
- Múlt és jelen fogalmának önálló használata
- Múlt-jelen-jövő viszonyának önálló felismerése, használata
- Az újkori történelmi események, helyszínek és történelmi személyiségek megismertetése

- Önálló tájékozódás a speciális térképen és történelmi időszalagon
- Az eddig tanult történelmi korok jellemzőinek felismerése
- Az újkor művészeti értékeinek bemutatása (kiemelten a reformkori építészet, képzőművészet, viseletkultúra, irodalmi és zenei művek)

Kiemelt feladatok

- önálló gondolkodásra nevelés
- térbeli és időbeli tájékozódás továbbfejlesztése
- ok-okozati összefüggések önálló felismerése

A tantárgy kulcskompetenciái

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematika kompetencia
- Digitális kompetencia
- Hatékony tanulás
- Kezdeményezőképesség
- Esztétikai és művészeti tudatosság megalapozása, fejlesztése

Tananyag

- A francia forradalom vívmányai és árnyoldalai
- Az ipari forradalom találmányai
- A magyar reformkor képviselői
- Magyar forradalom és szabadságharc kiemelkedő személyiségei és céljai
- Az egységes nemzetállamok létrejötte
- Polgárháború az Egyesült Államokban
- Megtorlás és a dualizmus Magyarországon
- Az Osztrák-Magyar Monarchia együtt élő népei
- Az első világháború jellemzői és következményei Európában és Magyarországon
- Trianon és következményei
- Diktatúrák és diktátorok Európában
- Politikus portrék a két világháború közötti Magyarországon
- A második világháború jellemzői és következményei
- Magyarország a második világháborúban
- A holokauszt Európában és Magyarországon
- A megosztott világ: a hidegháború, az Egyesült Államok és a Szovjetunió vetélkedése
- Magyarország a kommunizmus idején

Követelmények

- A tanuló ismerjen írásos forrásokat, tárgyi emlékeket felismerés szintjén a magyar és egyetemes történelem eseményeiről, személyiségeiről a tárgyalt történelmi időszakból
- Tudjon eligazodni az események történelmi háttérében
- Számot tudjon adni a tanult történelmi kor eseményeiről (tények, évszámok, uralkodók, események)
- Számot tudjon adni történelmi tudásáról szóban és írásban önállóan
- Tudja önállóan kiemelni a tárgyalt téma lényegét
- Ismerje a tárgyalt történelmi kor jellemzőit
- Képes legyen az ok-okozati összefüggések felismerésére
- Tudjon önállóan tájékozódni speciális térképeken, történelmi időszalagon
- Tudja önállóan használni a múlt-jelen-jövő időviszonyokat
- Ismerje a tárgyalt kor kiemelkedő történelmi személyiségeit, azok munkásságát, eseményeket, évszámokat

A tanuláshoz szükséges eszközök

Tanári segédletek

- tankönyv
- munkafüzet
- térkép
- történelmi forrás gyűjtemény
- nagyított képek
- szókétyák
- gondolattérkép
- dvd filmek

Tanulói segédletek

- tankönyv
- munkafüzet
- speciális térkép
- felelő kétyák
- szókétyák
- egyénre szabott szemészeti segédeszközök, látásjavító eszközök
- speciális feladatlapok (HEFOP pályázati anyag mintái alapján)
- történelmi kétyák, társasjátékok
- történelmi totó

Értékelés

1. Formái

Szóbeli: önálló felelés témakör részlet címének megadásával, speciális térkép segítségével

2. Írásbeli:

Feladatlap, speciális témazárók megoldásával, totók kitöltése

3. Szempontok:

A tanulói csoport látásteljesítménye, a tanulásban akadályozottság fokának és az egyéni sajátosságok figyelembevételével. A tanuló fejlődési íve (fejlődés önmagához képest)

A fejlesztés várt eredményei az évfolyam végére

- A tanuló meg tudja különböztetni a tárgyalt történelmi kor írásos és tárgyi emlékeit példák megnevezésével
- Ismeri és használja a történelmi időszakot
- Látásjavító eszközeivel önállóan tájékozódik a speciális térképeken
- Számot tud adni történelmi tudásáról
- Fel tudja sorolni a történelmi korokat
- Jellemezni tudja az eddig tárgyalt történelmi korokat
- Ismeri és el tudja mondani a magyarság történelmének kiemelkedő személyiségeinek munkásságát, ezek jelentőségét a hazaszeretet tükrében
- Kialakul nemzeti öntudata

8. évfolyam

Témakör	1. Történelmi áttekintés	Javasolt óraszám: 8 óra
Előzetes tudás	A hetedik évfolyamon tanult történelmi ismeretek	
A témakör nevelési- fejlesztési céljai	A tanult történelmi csomópontok felidézése térben és időben.	
Fejlesztési ismeretek	Fejlesztési tevékenységek	Kapcsolódási pontok
A megosztott világ: a hidegháború, az Egyesült Államok és a	Nagyított időszak közös készítése differenciáltan látásteljesítményhez igazodóan.	Magyar nyelv és irodalom - kommunikáció

<p>Szovjetunió vetélkedése</p> <p>Magyarország a kommunizmus idején</p> <p>Az 1956-os forradalom és a Kádár-korszak ismételése</p>	<p>Adatok leolvasása nagyított időszakról, nagyított térképről. Tematikus – látásteljesítményhez differenciáltan elkészített - feladatlapok közös és egyéni megoldása.</p> <p>A tanulói létszám figyelembevételével kooperatív technikák alkalmazása. Feladatmegoldások párban.</p>	<p>- irodalmi szemelvények - szövegértés</p> <p>Matematika - számítások alpműveletekkel</p> <p>Földrajz -térképolvasás</p> <p>Informatika -interaktív taneszközök használata</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Az hetedik évfolyamon megismert fogalmak.</p>	

<p>Témakör</p>	<p>2. Hazánk és a nagyvilág a XX. század második felében</p>	<p>Javasolt óraszám: 14 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Hazánk és a nagyvilág a XX. század első felében, a hidegháború, Magyarország a kommunizmus idején, az 1956-os forradalom és a Kádár-korszak</p>	
<p>A témakör nevelési- fejlesztési céljai</p>	<p>A történelmi tanulás képességének fejlesztése. Kooperatív technikák alkalmazása. Képességfejlesztési fókuszok: mérlegelő gondolkodás, kauzalitás.</p>	
<p>Fejlesztési ismeretek</p>	<p>Fejlesztési tevékenységek</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>2.1. A demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon Rendszerváltoztatás Az Alaptörvény és a mai magyar demokrácia</p> <p>2.2. Együttélés a Kárpát-medencében: a határon túli magyarok;</p>	<p>Adatok, tényinformációk gyűjtése. Csoportosítás tanári irányítás mellett: okok, melyek a kommunista hatalom összeomlásához vezettek. Plakátképek bemutatása: a szovjet csapatok kivonulása Magyarország területéről. A tanulói létszám figyelembevételével kooperatív technikák alkalmazása. Feladatmegoldások párban.</p>	<p>Magyar nyelv és irodalom -szövegértés szépirodalmi és dokumentum jellegű szemelvények - érvelési készségek és képességek</p> <p>Matematika - számítások alpműveletekkel</p>

<p>a magyarországi nemzetiségek a 19. századtól napjainkig.</p>		<p>Rajz és vizuális kultúra -a XX. század második felének legfontosabb művészeti alkotásai</p> <p>Földrajz - topográfiai ismeretek - Európa országai</p> <p>Informatika Interaktív taneszközök alkalmazása</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>hidegháború, Egyesült Nemzetek Szervezete, NATO, Varsói Szerződés, személyi kultusz, többpártrendszer, egypártrendszer, diktatúra, pártállam, termelőszövetkezet, munkatábor, forradalom, Alaptörvény/Alkotmány, szabadságharc, eladósodás</p>	

<p>Témakör</p>	<p>3. Régiók története, mérlegen a magyar történelem: lábnyomaink a nagyvilágban; a magyar megmaradás kérdései.</p>	<p>Javasolt óraszám: 14 óra</p>
<p>Előzetes tudás</p>	<p>Hazánk és a nagyvilág a XX. század második felében</p>	
<p>Tantárgyi fejlesztési célok</p>	<p>A történelmi tanulás képességének fejlesztése. Kooperatív technikák alkalmazása. Képességfejlesztési fókuszok: mérlegelő gondolkodás; megkülönböztetés, azonosítás, összehasonlítás a cselekvés szintjén.</p>	
<p>Követelmények – Ismeretek/ fejlesztési követelmények</p>		
<p>Fejlesztési ismeretek</p>	<p>Fejlesztési tevékenységek</p>	<p>Kapcsolódási pontok</p>
<p>3.1. Az Európai Unió létrejötté Az Európai Unió szerepe a történelmi-társadalmigazdasági események alakulásában</p>	<p>Plakátkészítés az Európai Unió történetéhez kapcsolódóan. A legfontosabb események jelölése nagyított időszalagon. A szocialista országok utódállamai nevének, fővárosainak csoportosítása – az adott nemzethez kötődő információk</p>	<p>Magyar nyelv és irodalom - szövegértés - válogatás a nemzetiségek irodalmának szemelvényeiből</p>

<p>3.2. A vasfüggöny lebontása és következményei a keleti blokk országában A szocialista államrendszerek fölbomlásának következményei</p> <p>3.3. Globális problémák: urbanizáció, környezetszennyezés, terrorizmus, migráció, klímaváltozás A tudományos-technikai forradalom hatása az emberek mindennapi életére</p> <p>3.4. Az Alaptörvény, a jogállamiság intézményei a mai Magyarországon Az Alaptörvény múltja és jelene – az alapvető jogok</p> <p>3.5. A hagyományos, illetve agrártársadalmak; a modern, illetve ipari társadalmak</p> <p>3.6. A határon túli magyarság sorsa</p> <p>3.7. A magyarországi nemzetiségek kultúrája, helyzete</p>	<p>gyűjtése. Az új államhatárok megkeresése a nagyított, vagy domború térképen. Különböző technológiákról történő információgyűjtés. Tablókészítés az utóbbi két évtized technikai változásairól tanári segítséggel. Érvek és ellenérvek gyűjtése, azok ütköztetése a fogyasztói társadalom témaköréhez kapcsolódóan tanári irányítás mellett. A Magyarországon életbe lépett Alaptörvény értelmezése. A tanulók speciális igényeihez igazított feladatok megoldása az alapvető jogok érvényesítésével kapcsolatosan. Gyűjtőmunka, tablókészítés. A Magyarországon élő nemzetiségekhez kötődő tradíciók bemutatása – hagyományőrző foglalkozások keretében. A határainkon túl élő magyarság helyzete a világban – fotók gyűjtése, honlapok keresése; információk gyűjtése a magyar identitás megőrzésével kapcsolatosan, tanári irányítás mellett. Fogalmak, képek csoportosítása a globalizált világ témakörében.</p>	<p>Természetismeret Az Európai Unióhoz kötődő természetvédelmi projektek</p> <p>Matematika - számítások alapműveletekkel</p> <p>Földrajz - topográfiai ismeretek - Az Európai Unió országai</p> <p>Ének-zene - az Európai Unió himnusza</p> <p>Rajz és vizuális kultúra - a nemzeti kisebbségekhez tartozó művészek jeles alkotásai</p> <p>Életvitel és gyakorlati ismeretek - nemzetiségekhez kötődő mesterségek</p> <p>Informatika - interaktív taneszközök alkalmazása</p>
--	--	--

<p>Kulcsfogalmak/fogalmak</p>	<p>Európai Unió, Szovjetunió, Csehszlovákia, Jugoszlávia, jóléti társadalom, alaptörvény, jogállamiság, demográfia, népesedés, kisebbség, vallás, határon túli magyarság</p>
--------------------------------------	--

A tantárgy tanításának általános céljai és feladatai

- Az emberiség történetének ismerete a jelenkorban

- Múlt és jelen fogalmának önálló használata
- Múlt-jelen jövő viszonyának önálló felismerése
- A jelenkori történelmi események, helyszínek és történelmi személyiségek megismertetése
- Önálló tájékozódás a speciális térképen és történelmi időszalagon
- A jelenkor művészeti értékeinek bemutatása (építészet, képzőművészet, irodalmi és zenei művekből részletek)

Kiemelt feladatok

- Önálló gondolkodásra nevelés
- Önálló tanulás megszilárdítása
- Térbeli és időbeli tájékozódás megszilárdítása
- Ok-okozati összefüggések önálló meglátása
- Racionális jövőkép kialakítása

A tantárgy kulcskompetenciái

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematika kompetencia
- Digitális kompetencia
- Önálló, hatékony tanulás
- Kezdeményezőképeség
- Esztétikai és művészeti tudatosság tovább fejlesztése

Tananyag

- A demokratikus viszonyok megteremtése és kiépítése Magyarországon
- Együttélés a Kárpát-medencében: a határon túli magyarok; a magyarországi nemzetiségek a 19. századtól napjainkig.
- Az Európai Unió létrejötte
- A vasfüggöny lebontása és következményei a keleti blokk országaiban
- Globális problémák: urbanizáció, környezetszennyezés, terrorizmus, migráció, klímaváltozás
- Az Alaptörvény, a jogállamiság intézményei a mai Magyarországon
- A hagyományos, illetve agrártársadalmak; a modern, illetve ipari társadalmak

Követelmények

- A tanuló ismerjen a jelenkor történelméből írásos és tárgyi emlékeket, forrásokat a magyar és egyetemes történelem eseményeiről
- Tudjon eligazodni az események történelmi háttérében

- Számot tudjon adni a tanult történelmi kor eseményeiről (tények, évszámok események)
- Számot tudjon adni a tudásáról önállóan írásban és szóban
- Tudja önállóan kiemelni a tárgyalt téma lényegét
- Ismerje a jelenkor jellemzőit
- El tudja helyezni önmagát a jelenkor társadalmában
- Ismerje jogait, kötelességeit, lehetőségeit
- Tudjon önállóan tájékozódni történelmi térképen, időszalagon
- Tudja önállóan használni a múlt-jelen jövő időviszonyokat
- Ismerje a jelenkor kiemelkedő történelmi személyiségeit, azok munkásságát
- Rendelkezzen szilárd nemzeti identitástudattal
- Tudja felmérni a hazaszeretet jelentőségét

A tanításhoz szükséges eszközök

Tanári segédletek

- Tankönyv
- Munkafüzet
- Térkép
- Történelmi forrás gyűjtemény
- Nagyított képek
- Szókártyák
- Gondolattérkép
- Dvd filmek
- Dokumentumfilmek gyűjteménye

Tanulói segédletek

- Tankönyv
- Munkafüzet
- Nagyított térképek
- Egyénre szabott szemészeti, látásjavító eszközök
- Speciális feladatlapok (HEFOP) pályázati anyag mintái alapján)
- Történelmi kártyák, társasjátékok, történelmi totók

Értékelés

Formái:

1. Szóbeli: önálló felelés megadott témakörből.
2. Írásbeli: Speciális feladatlapok, témazáró dolgozatok.

3. Szempontok:

A tanulói látásteljesítménye, a tanulásban akadályozottság fokának és az egyéni sajátosságok figyelembevételével. A tanuló fejlődési íve (fejlődés önmagához képest)

A fejlesztés várt eredményei az évfolyam végére

- A tanuló meg tudja különböztetni az írásos és tárgyi történelmi emlékeket konkrét példák felsorolásával
- Ismeri és használja a történelmi térképet is időszakot
- Ismeri a tárgyalta történelmi időszak évszámait és az ehhez kapcsolódó eseményeket
- Időrendbe tudja állítani a tanult történelmi eseményeket önállóan
- Szóban és írásban is önállóan számot tud adni ismereteiről
- Meg tudja különböztetni a történelmi korokat jellemzőikkel
- Térben és időben önállóan tájékozódik a magyar és az egyetemes történelem eseményei között
- El tudja helyezni magát a jelen kor társadalmában
- Tisztában van helyével a társadalmon belül
- Kialakul nemzeti öntudata, hazaszeretete

A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végére

A tanuló kezelni tudja a kiemelkedő történelmi személyiségekről gyűjtött életrajzi adatokat. Ismeri a reformkor haladó politikusainak nevét és törekvéseikről néhány mondatban beszámol. A reformkor eseményei között történelmi összefüggéseket szempontsor szerint fölismer tanári irányítás mellett.

Összefüggéseket tud említeni a világtörténelem és hazánk történelmének eseményei között. A nemzeti alapműveltséghez tartozó évszámokhoz történelmi ismeretet kapcsol. Az adott tematikai egység tárgyalta témaköreiben – képességeinek megfelelően – írásban és/vagy szóban számot ad a tanult elemi történelmi ismereteiről. Gazdasági, társadalmi változásokra példát tud mondani.

A nagyított vagy domború térképen meg tudja mutatni a szabadságharc legfontosabb helyszíneit, szempontsor alkalmazásával beszámol a történelmi eseményekről. Információkat képes gyűjteni a történelmi atlaszból.

Képről felismeri gróf Széchenyi Istvánt, Kossuth Lajost, Deák Ferencet. Felismeri Budapest történelmileg nevezetes épületeit. Felismeri, hogy a trianoni békeszerződés mekkora veszteségeket jelentett hazánk számára.

A második világháború főbb helyszíneiről, évszámairól, legfontosabb eseményeiről a térkép adatainak segítségével beszámol. A nemzetiszocialista, fasiszta eszmék tartalmát fölismeri, a faj- és idegengyűlöletet elutasítja.

Néhány történelmi tárgyú verset, elbeszélést, regényt ismer. Magyarországhoz, hazánk történelmi személyiségeihez pozitív attitűddel viszonyul.

A tanult ismeretekhez kapcsolódó dokumentumanyagot képességei szerint értelmezi. Egyszerű összefüggéseket föl ismer, azokból következtetéseket képes levonni. A történelem műveltségterülethez kapcsolódó eszközöket, tantárgyi segédleteket a jártasság szintjén tudja alkalmazni.